

Kirje

26.10.2021

VN/27041/2021

VN/27041/2021-OKM-1

Ammatillisen koulutuksen järjestäjät

Varainhoitovuoden 2022 varsinaisella suoritepäätöksellä myönnettävän rahoituksen hakeminen ja alustava ohjeistus vuoden 2022 ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä myönnettävästä rahoituksesta

Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää joulukuussa tehtävällä varsinaisella suoritepäätöksellä ammatillisen koulutuksen järjestäjien tavoitteellisten opiskelijavuosien määrät ja perusrahoituksen harkinnanvaraisen korotuksen euromäärät varainhoitovuodelle 2022. Osa tavoitteellisista opiskelijavuosista ja perusrahoituksesta jätetään jaettavaksi varainhoitovuoden aikana tehtävillä lisäsuorite- ja oikaisupäätöksillä. Varsinaisessa suoritepäätöksessä vahvistetaan myös vuoden 2022 suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksen laskennassa käytettävät suoritteet ja perusrahoituksen tavoitteellisten opiskelijavuosien painotus. Lisäksi vahvistetaan yksityisille koulutuksen järjestäjille maksettavien arvonlisäverokorvausten euromäärät.

Suoritepäätöksen valmistelu perustuu hallituksen 27.9.2021 eduskunnalle antaman vuoden 2022 talousarvioesityksen mukaiseen määrärahatasoon ja tavoitteellisten opiskelijavuosien määrään. Arvonlisäverokorvausten euromäärää tarkennetaan marraskuussa annettavassa hallituksen täydentävässä talousarvioesityksessä. Koulutuksen järjestäjien tulevan varainhoitovuoden rahoitus perustuu varsinaiseen suoritepäätökseen ja se myönnetään rahoituspäätöksellä, joka tehdään vuoden lopussa sen jälkeen, kun eduskunta on hyväksynyt talousarvion.

Tässä kirjeessä ohjeistetaan koulutuksen järjestäjiä tavoitteellisten opiskelijavuosien ja perusrahoituksen harkinnanvaraisen korotuksen hakemisesta sekä muista koulutuksen järjestäjiltä edellytettävistä tehtävistä varainhoitovuoden 2022 rahoituksen määräämiseksi varsinaisessa suoritepäätöksessä.

Edelleen koulutuksen järjestäjiä informoidaan myös opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin vuonna 2022 kohdennettavan lisärahoituksen haku- ja myöntöprosessista. Tämä lisärahoitus on tarkoitus jakaa koulutuksen järjestäjille vuoden 2022 ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä. Lisäksi kirjeessä informoidaan vuonna 2022 käynnistyvän oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen uudistamisen kokeiluun kohdennettavan lisärahoituksen hakemisesta. Myös tämä lisärahoitus on tarkoitus jakaa vasta vuoden 2022 ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä.

Vuoden 2022 strategiarahoituksen hakemisesta ohjeistetaan myöhemmin erikseen.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

29 516 001
35 829 516 001

91 359 335
+358 9 135 9335

kirjaamo@minedu.fi

1. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen määräytisperusteissa vuonna 2022 tapahtuvat muutokset

Vuonna 2022 ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmässä tapahtuu rahoitusjärjestelmän voimaantuloon liittyviin siirtymäsäännöksiin perustuvia määräytisperusteiden muutoksia ainoastaan vaikuttavuusrahoituksen osiossa. Tutkinnon suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen lisäksi vaikuttavuusrahoituksen määräytisperusteeksi mukaan tulee myös tutkinnon osia suorittaneiden työllistyminen ja jatko-opintoihin siirtyminen. Työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen osuus laskennallisesta rahoituksesta säilyy kuitenkin edelleen 7,5 prosenttina. Tutkintokoulutuksen aloittaneiden ja koulutuksen päättäneiden antaman opiskelijapalautteen osuus on vielä vuonna 2022 nykyinen 2,5 prosenttia.

Perusrahoituksesta pääosa kohdennetaan entiseen tapaan tavoitteellisten opiskelijavuosien määrän perusteella ja pieni osa harkinnanvaraisena korotuksena. Suoritusrahoituksessa rahoituksen perusteena ovat niin ikään kuluvan vuoden tapaan tutkinnot sekä tutkinnon osien osaamispisteet.

Opetus- ja kulttuuriministeriön on 26.10.2021 antanut asetuksen ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (1244/2020) muuttamisesta. Asetuksessa muutetaan tutkintojen, valmentavan koulutuksen ja muun ammatillisen koulutuksen kustannusryhmien kertoimia, tutkintojen sijoittelua kustannusryhmiin ja majoituksen korotuskertoimia sekä korotetaan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen tutkintotyyppikerrointa. Asetuksella tarkennetaan myös yrittäjän oppisopimuskoulutuksen työelämäpalautteen keräämistä koskevaa sääntelyä ja tehdään joitakin muita teknisluonteisia muutoksia.

Kustannusryhmien kertoimia, tutkintojen sijoittelua eri kustannusryhmien välillä, valmentavan koulutuksen ja muun ammatillisen koulutuksen painokertoimia sekä majoituksen korotuskertoimia tarkistetaan vuosien 2018 ja 2019 toteutuneiden kustannusten perusteella. Kerointarkistukset ovat 29.6.—27.8.2021 lausunnolla olleen asetusluonnoksen mukaiset. Tarkoituksena on, että painokertoimia tarkastellaan jatkossakin muutaman vuoden välein, jolloin esimerkiksi tutkintojen perusteiden tai muiden seikkojen vuoksi tapahtuneet muutokset kustannusrakenteessa tulevat huomioiduiksi. Lausunnolla olleessa asetusluonnoksessa ehdotettiin myös muutettavaksi säännöstä opiskelijavuoteen kuuluvien päivien määrittämisestä. Saadun lausuntopalautteen ja asian jatkovalmistelun perusteella todettiin kuitenkin, että opiskelijavuoden laskentasäännön muuttamiseksi ei ollut löydettävissä toimivaa mallia, joka olisi saanut riittävää yleistä kannatusta, joten sitä ei muutettu.

Asetus tulee voimaan 1.1.2022 ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran myönnettäessä varainhoitovuoden 2022 rahoitusta. Uusia kustannuskertoimia ja painokertoimia käytetään varsinaisessa suoritepäätöksessä päätettävien perusrahoituksen profiilikertoimien laskennassa.

Eduskunnan käsiteltävänä on hallituksen esitys (HE 147/2021 vp) laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä esitetään säädettäväksi tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa (1215/2020) tarkoitetun koulutuksen rahoituksesta. Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen (TUVA) yhdistetään 1.8.2022 lukien perusopetuksen lisäopetus, lukiokoulutukseen valmistava koulutus ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus. Esityksen mukaan tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta rahoitettaisiin siihen yhdistettävien koulutusten nykyisten rahoitusjärjestelmien puitteissa. Ammatillisen koulutuksen järjestäjän järjestämää TUVA-koulutusta rahoitettaisiin siis ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmän puitteissa. Lakimuutosten ehdotetaan tulevan voimaan 1.8.2022.

Tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain 28 §:n 3 momentissa säädetään, että jos järjestäjälle on myönnetty ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettu ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen (VALMA) järjestämislupa, koulutuksen järjestäjä saa mainitun järjestämisluvan perusteella järjestää tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta. TUVA-koulutuksen rahoitusta koskevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan, että perusrahoituksen painokertoimen laskennassa toteutuneiden opiskelijavuosien painotusperusteeksi lisättäisiin TUVA-koulutuksen järjestäminen VALMA-koulutuksen sijaan, sillä VALMA-koulutuksen järjestäminen päättyy 31.7.2022. Tämä tarkoittaisi sitä, että varainhoitovuoden 2022 aikana toteutuneina opiskelijavuosina käytettäisiin 31.7. saakka VALMA-koulutuksen opiskelijavuosia ja 1.8. lukien TUVA-koulutuksen opiskelijavuosia. Varainhoitovuoden 2022 perusrahoituksen profiilikertoimen laskennassa käytetään varainhoitovuoden 2020 toteutuneita opiskelijavuosia. Ensimmäisen kerran TUVA-koulutuksen toteutuneet opiskelijavuodet olisivat käytössä varainhoitovuoden 2024 rahoituksessa, jolloin profiilikertoimen laskennassa käytetään vuoden 2022 toteutuneita opiskelijavuosia.

TUVA-koulutuksen rahoitusta koskevan hallituksen esityksen liitteenä on asetusluonnos ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen muuttamisesta. Asetusluonnoksen mukaan asetusta sovellettaisiin ensimmäisen kerran TUVA-kertoimen käytön osalta myönnettäessä varainhoitovuoden 2023 rahoitusta, vaikkakin profiilikertoimen laskennassa käytettäisiin VALMA-koulutuksen vuoden 2021 toteutuneita opiskelijavuosia. Varainhoitovuoden 2022 rahoituksen myöntämisessä sovellettaisiin edellä todetun 26.10.2021 annetun opetus- ja kulttuuriministeriön laskentaperusteasetuksen mukaista VALMA-koulutuksen painokerrointa.

Oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen uudistamisen kokeilusta ei aiheudu muutostarpeita rahoituksen määräytymisperusteita koskeviin säädöksiin. Muuta asiaan liittyvää säädösvalmistelua kuvataan jäljempänä luvussa 4.

2. Ammatillisen koulutuksen määräraha ja tavoitteelliset opiskelijavuodet vuoden 2022 talousarvioesityksessä

Hallituksen vuoden 2022 talousarvioesityksen mukainen ammatillisen koulutuksen määräraha on 1 999 525 000 euroa, josta laskennallisen rahoituksen osuus on 1 984 525 000 euroa ja strategiarahoituksen osuus 15 000 000 euroa. Laskennallisesta rahoituksesta perusrahoituksen osuus on 1 410 168 000 euroa, suoritusrahoituksen osuus 382 905 000 euroa ja vaikuttavuusrahoituksen osuus 191 452 000 euroa.

Talousarvioesityksen mukaan ammatillisen koulutuksen määräraha kasvaa noin 68,5 milj. eurolla kuluvan vuoden varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Määrärahaa kasvattaa eniten valtion ja kuntien rahoitusosuuksiin tehtävä ammatillisen koulutuksen indeksin (2,6 %) mukainen tarkistus (lisäys yhteensä noin 48 milj. €). Opiskelijavuosien lisääminen lähihoitajien koulutukseen hoitajamitoituksen muutokseen varautumiseksi kasvattaa määrärahaa 16 milj. euroa ja oppivelvollisuuden laajentamisesta aiheutuva määrärahan asteittainen lisäys 9,5 milj. euroa. Lisäksi oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen uudistamisen kokeiluun lisätään 5 milj. euroa. Määrärahaa pienentää ainoastaan opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin varatun lisärahoituksen väheneminen 10 milj. eurolla.

Talousarvioesityksessä ammatillisen koulutuksen tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä on enintään 183 200 opiskelijavuotta, josta työvoimakoulutuksena järjestettävään koulutukseen tulee kohdentaa vähintään 8 100 opiskelijavuotta. Opiskelijavuosien enimmäismäärä on 1 500 suurempi kuin kuluvan vuoden varsinaisessa talousarviossa ja muutos aiheutuu lähihoitajakoulutuksen lisäämisestä. Työvoimakoulutukseen

kohdennettavien opiskelijavuosien vähimmäismäärä säilyy kuluvan vuoden talousarvion tasolla.

Varsinaisen suoritepäätöksen valmistelu perustuu hallituksen 27.9.2021 eduskunnalle antaman vuoden 2022 talousarvioesityksen mukaiseen määrärahatasoon ja tavoitteellisten opiskelijavuosien määrään.

3. Lisärahoitus opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin

Pääministeri Marinin hallitusohjelman linjauksen mukaisesti hallituskauden aikana on lisätty ammatillisen koulutuksen opetus- ja ohjausresursseja vuosittain kertaluonteisina tulevaisuusinvestointeina. Rahoitusta opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin on kohdennettu tähän mennessä yhteensä 180 milj. euroa, josta 20 milj. euroa vuonna 2019 ja 80 milj. euroa vuosina 2020 ja 2021. Vuoden 2022 talousarvioesitykseen sisältyy lisärahoituksen viimeinen osuus, 70 milj. euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt lisärahoitukset koulutuksen järjestäjille vuosittain lisäsuoritepäätöksillä perusrahoituksen harkinnanvaraisena korotuksena. Lisärahoitus on tarkoitettu käytettäväksi uusien opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä tuntiopettajien opetustuntimäärän lisäämiseen. Lisäksi sitä voidaan käyttää opetuksen tukihenkilöstön palkkaamiseen, jolloin opettajien työpanosta on mahdollista kohdentaa enemmän opetukseen. Lisärahoituksen tavoitteena on turvata jokaiselle opiskelijalle hänen tarvitsemansa opetus, ohjaus ja tuki. Erityishuomion tulee olla opiskelijoissa, jotka tarvitsevat lisätukea opintoihinsa.

Lisärahoitusten järjestäjäkohtaisessa kohdennuksessa on käytetty tilastoaineistoista muodostettuja kriteereitä, joiden avulla on pyritty kohdentamaan lisärahoitus ensisijaisesti niille koulutuksen järjestäjille, joilla on arvioitu olevan eniten lisätukea tarvitsevia opiskelijoita. Eniten tukea tarvitseviksi kohderyhmiksi ammatillisessa koulutuksessa on arvioitu perusopetuksen päättäneet nuoret, maahanmuuttajat ja heikkojen perustaitojen varassa olevat aikuiset. Koulutuksen järjestäjien tarvitseman lisärahoituksen määrää on arvioitu sen perusteella, kuinka paljon niillä on ollut mainittuihin kohderyhmiin kuuluvia uusia opiskelijoita. Lisärahoitus on myönnetty koulutuksen järjestäjille lähtökohtaisesti laskennallisesti edellä kuvattujen kohderyhmien perusteella. Lisäksi lisärahoituksen tarpeellisuutta on arvioitu koulutuksen järjestäjien hakemuksissa esittämien lisärahoituksen käyttösuunnitelmien ja lisähenkilöstön rekrytointisuunnitelmien perusteella.

Ministeriön tarkoituksena on myöntää vuoden 2022 talousarvioesityksen mukainen lisärahoitus opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin koulutuksen järjestäjille samojen periaatteiden ja laskennallisten kriteerien perusteella kuin kuluvana vuonna. Lisärahoituksen järjestäjäkohtaisen kohdentamisen laskennassa käytetään Koski-järjestelmästä saatavaa 31.10.2021 tilanteen mukaista vuoden 2020 tilastoaineistoa, johon Tilastokeskus yhdistää uusille opiskelijoille tiedot perusasteen jälkeen suoritetuista tutkinnoista. Aineisto on ministeriön käytössä 15.11.2021 mennessä. Lisärahoituksen hakemisessa ja päätöksen valmistelussa tarvittavan tilastoaineiston myöhäisen valmistumisajankohdan vuoksi vuoden 2022 lisärahoitus myönnetään varainhoitovuoden ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä. Ministeriö laatii koulutuksen järjestäjien hakemisen tueksi tilastoaineistoon perustuvan esimerkinomaisen laskelman lisärahoituksen järjestäjäkohtaisesta jakautumisesta, jolloin hakeminen työllistää koulutuksen järjestäjiä mahdollisimman vähän. Haku on tarkoitus käynnistää tammi-helmikuussa ja lisäsuoritepäätös tehdä maaliskuussa. **Lisärahoituksen haku- ja päätösprosessien sujuvuuden vuoksi koulutuksen järjestäjien tulee huolehtia siitä, että uusien opiskeluoikeuksien määrät ja alkamispäivät ovat vuoden 2020 osalta kattavasti ja virheettömästi saatavissa Koski-järjestelmästä viimeistään 31.10.2021 lukien.**

Vuoden 2022 lisärahoituksen hakulomakkeella tullaan kysymään vuosina 2019—2021 myönnettyjen lisärahoitusten käytöstä ja niillä toteutetuista lisähenkilöstön rekrytoinneista. Mikäli koulutuksen järjestäjä ei ole riittävässä määrin kyennyt lisäämään opetus- ja ohjaushenkilöstön määrää, tämä voidaan ottaa huomioon vuoden 2022 lisärahoitusta kohdennettaessa. Ministeriö arvioi koulutuksen järjestäjien aikaansaamia tuloksia suhteessa niiden saamaan lisärahoitukseen ja aiemmissa hakemuksissa esitettyihin suunnitelmiin palkattavan lisähenkilöstön määrästä. Ministeriö tulee myöhemmin arvioimaan kokonaisuutena vuosille 2019-2022 ajoittuvan lisärahoituksen vaikutuksia opettajien ja ohjaajien määrään sekä opiskelijoiden saaman opetuksen ja ohjauksen määrään ja laatuun.

Ministeriö tulee keräämään vuoden 2022 lisärahoituksen hakulomakkeella tiedot vuonna 2021 toteutetuista ammatillisen koulutuksen opetus- ja ohjaushenkilöstön lomautuksista ja suunnitelmat mahdollisista vuonna 2022 toteutettavista lomautuksista. Lisärahoitusta opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin ei ole tarkoituksenmukaista myöntää sellaisille koulutuksen järjestäjille, jotka lomauttavat samaan aikaan opetushenkilöstöään. Tämän vuoksi myös kuluvan vuoden lomautuksilla voi olla vaikutusta vuonna 2022 myönnettävän lisärahoituksen tasoon, mikäli lomautukset eivät olleet tiedossa vuoden 2021 lisärahoituksesta päätettäessä.

4. Lisärahoitus oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen uudistamisen kokeiluun

Hallituksen puoliväliriihikirjauksen (29.4.2021) mukaan oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen määräytymisen perusteita tulee uudistaa tukemaan nuorten kouluttautumista ja työllistymistä. Tarkoituksena on toteuttaa kolmivuotinen kokeilu, jossa seurataan koulutuskorvauksen kohdentamisen vaikutuksia nuorten alle 20-vuotiaiden, vailla toisen asteen tutkintoa olevien oppisopimusten määrään. Kokeiluun on varattu 5 milj. euron vuotuinen lisärahoitus vuosien 2022–2024 ajaksi.

Koulutuskorvauksen määräytymisestä oppisopimuskoulutuksessa säädetään ammatillisesta koulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (673/2017) 19 §:ssä. Opetus- ja kulttuuriministeriössä on valmistelussa valtioneuvoston asetus kyseisen pykälän muuttamisesta määräaikaisesti ajalle 1.1.2022–31.12.2024 siten, että työnantajalle maksettavassa koulutuskorvauksessa otettaisiin korottavana tekijänä huomioon, jos oppisopimuksen aloituspäivänä ammatillista perustutkintoa suorittava opiskelija on alle 20-vuotias ja vailla toisen asteen tutkintoa. Asetusluonnos on parhaillaan lausuntokierroksella ja lausuntoaika päättyy 5.11.2021.

Koulutuskorvaukset sisältyvät koulutuksen järjestäjille myönnettävään ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitukseen. Kokeilun aikana tarkoituksena on, että työnantaja saisi lähtökohtaisesti alle 20-vuotiaasta vailla toisen asteen tutkintoa olevasta ammatillista perustutkintoa suorittavasta oppisopimusopiskelijasta suuremman koulutuskorvauksen kuin muista oppisopimusopiskelijoista. Koulutuksen järjestäjien tulee erikseen huomioida kohderyhmä sopiessaan koulutuskorvauksen määräytymisestä koulutuksen järjestäjän ja työnantajan välisessä oppisopimuskoulutuksen järjestämistä koskevassa sopimuksessa. Tämän ei kuitenkaan ole tarkoitus alentaa muiden oppisopimusopiskelijoiden perusteella työnantajille maksettavien koulutuskorvausten tasoa. Siksi ministeriö tulee myöntämään perusrahoituksen harkinnanvaraisena korotuksena kokeiluun varattua lisärahoitusta kohdennetusti niille koulutuksen järjestäjille, joilla on kyseiseen kohderyhmään kuuluvia oppisopimusopiskelijoita.

Vuoden 2022 lisärahoitus on tarkoitus myöntää varainhoitovuoden ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä. Ministeriö laatii päätöksenteon ja koulutuksen järjestäjien haun pohjatiedoksi vuoden 2020 tilastoaineistoon perustuvan esimerkinomaisen laskelman lisärahoituksen järjestäjäkohtaisesta jakautumisesta. Laskelma tehdään 31.10.2021 jäädytettävästä Koski-järjestelmän tiedosta loppuvuoden aikana. Jotta laskelmaa voidaan

hyödyntää jo hakuprosessissa, se tulee olla koulutuksen järjestäjien käytettävissä riittävän ajoissa ennen hakuajan päättymistä. Tämän vuoksi lisärahoitusta ei ole mahdollista myöntää vielä varsinaisella suoritepäätöksellä. Ministeriö toimittaa kuitenkin jo ennen varainhoitovuoden alkua koulutuksen järjestäjien käyttöön alustavan laskelman lisärahoituksen perustana olevien opiskelijoiden järjestäjäkohtaisesta jakaumasta. Sen avulla järjestäjät voivat alustavasti arvioida niille kohdistuvan lisärahoituksen suuruutta. Laskelma julkaistaan ministeriön sivuilla osoitteessa <http://minedu.fi/suoritepaatosten-valmistelu> ja ajankohdasta tiedotetaan koulutuksen järjestäjiä sähköpostilla.

5. Vuoden 2022 varsinaisella suoritepäätöksellä päätettävät tavoitteelliset opiskelijavuodet

Tavoitteellisten opiskelijavuosien myöntämisen perusteet

Väestökehityksen alueellinen eriytyminen ja työelämän osaamistarpeiden muutokset aiheuttavat tulevina vuosina merkittäviä muutostarpeita ammatillisen koulutuksen tarjontaan. Eriytyminen on voimakasta maakuntien välillä, mutta myös maakuntien sisällä. Työvoiman saatavuus- ja kohtaanto-ongelmien ratkaiseminen edellyttää samanaikaisesti sekä nuorten työllisyyden edistämistä, että työikäisen väestön osaamistason parantamista. Koulutuksen järjestäjien on kyettävä kokonaiskapasiteettiaan tehokkaasti hyödyntäen vastaamaan oman toiminta-alueensa tarpeisiin. Yhtäältä on pystyttävä hoitamaan laadukkaasti pitkäjänteisempää suunnittelua edellyttävä pidempikestoinen koulutus, jolla tuotetaan työmarkkinoille uusia osajia, mutta samanaikaisesti on enenevässä määrin kyettävä tarjoamaan nopeavaikutteisia työllisyyttä tukevia koulutuspalveluja, joilla vastataan työikäisen väestön osaamisen kehittämistarpeisiin ja työmarkkinoille syntyneeseen akuuttiin työvoimapulaan. Koulutuksen järjestäjien on myös kyettävä tukemaan toiminnallaan toipumista koronavirusepidemian negatiivisista vaikutuksista talouteen ja työllisyyteen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö tarkistaa tarvittaessa vuoden 2022 varsinaisella suoritepäätöksellä tavoitteellisten opiskelijavuosien koulutuksen järjestäjittäistä kohdentumista. Tavoitteena on varmistaa talousarvion opiskelijavuosiresurssin tehokas ja tarkoituksenmukainen käyttö. Ministeriö voi lisätä tavoitteellisia opiskelijavuosia sellaisille koulutuksen järjestäjille, jotka hakemusten ja tilastotietojen perusteella pystyvät parhaiten koulutustarjonnallaan tukemaan työvoiman saatavuutta ja kohtaantoa ensisijaisilla toiminta-alueillaan. Lisäksi tavoitteellisia opiskelijavuosia voidaan osoittaa lisää niille järjestäjille, joille hakemusten ja tilastotietojen perusteella arvioituna oppivelvollisia näyttäisi hakeutuvan tai ohjattavan ennakoitua enemmän.

Uuden TUVA-koulutuksen järjestäminen ja sen mahdolliset vaikutukset valmentavan koulutuksen opiskelijavolyymiin voivat kasvattaa joidenkin koulutuksen järjestäjien ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosien kokonaismäärää syksystä 2022 lähtien. Eduskunnan käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen mukaan TUVA-koulutusta rahoitettaisiin vain yhden rahoitusjärjestelmän puitteissa, vaikka koulutuksen järjestäjä olisi aiemmin järjestänyt useita TUVA-koulutukseen yhdistettäviä nivelvaiheen koulutuksia. Tämä tarkoittaisi sitä, että niillä VALMA-järjestämisluvan omaavilla koulutuksen järjestäjillä, jotka ovat aiemmin järjestäneet myös perusopetuksen lisäopetusta tai lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta, koko nivelvaiheen koulutuksen opiskelijavolyymi rahoitettaisiin jatkossa TUVA-koulutuksena ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmän puitteissa. TUVA-koulutuksen rahoitusta koskevan hallituksen esityksen perusteluissa on todettu, että mahdollinen TUVA-koulutuksen opiskelijavolyymien kasvu voitaisiin ottaa huomioon varsinaisen suoritepäätöksen tai varainhoitovuoden aikana mahdollisesti tehtävän lisäsuoritepäätöksen tavoitteellisten opiskelijavuosien määrittelyssä. Ministeriön tarkoituksena on arvioida vuoden 2022 aikana ammatillisen koulutuksen tavoitteellisten opiskelijavuosien ja rahoituksen kokonaistason tarkistustarvetta, jotta TUVA-koulutuksen järjestämiseen voidaan osoittaa nivelvaiheen koulutusten uudistamisesta aiheutuva

opiskelijavuosisäilytys siten, että samalla ei jouduttaisi alentamaan muiden koulutuksen järjestäjien saamaa rahoitusta. Tästä johtuen vuoden 2022 varsinaisessa suoritepäätöksessä päätettävissä tavoitteellisissa opiskelijavuosissa ei vielä oteta huomioon uuden TUVA-koulutuksen järjestämisen mahdollisia vaikutuksia koulutuksen järjestäjien tavoitteellisiin opiskelijavuosiin.

Vuoden 2022 varsinaisessa suoritepäätöksessä koulutuksen järjestäjän tavoitteellisten opiskelijavuosien määrää voidaan alentaa vuoden 2021 varsinaisen suoritepäätöksen tasoon nähden esimerkiksi silloin, jos kuluvan vuoden toteutuvat opiskelijavuodet näyttävät jäävän alle varsinaisessa suoritepäätöksessä päätetyn tason. Opiskelijavuosien tasoa voidaan alentaa myös silloin, jos koulutuksen järjestäjän koulutustarjontaa ei vastaa alueen työvoiman tarvetta tai väestön koulutuskysyntää. Lisäksi ministeriö voi tehdä muutoinkin tarvittavia vähennyksiä koulutuksen järjestäjien tavoitteellisten opiskelijavuosien määrään, jotta edellä kuvatut välttämättömät uudelleenkohdennukset pystytään toteuttamaan.

Vuoden 2022 varsinaisella suoritepäätöksellä tavoitteellisten opiskelijavuosien kokonaismäärää voidaan lisätä vuoden 2021 varsinaisen suoritepäätöksen tasoon nähden noin 1 500 opiskelijavuodella lähihoitajakoulutuksen lisäämiseksi. Muuhun tarkoitukseen tavoitteellisten opiskelijavuosien lisääminen edellyttää nykyisen kapasiteetin uudelleenkohdennusta koulutuksen järjestäjien kesken.

Opiskelijavuosiresurssin tehokkaan käytön varmistamiseksi ja akuutteihin tarpeisiin vastaamiseksi ministeriö jättää pienen osan tavoitteellisista opiskelijavuosista jaettavaksi varainhoitovuoden 2022 aikana tehtävällä lisäsuoritepäätöksellä.

Lähihoitajakoulutuksen lisääminen

Laila ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain muuttamisesta (565/2020) säädetään, että henkilöstömitoituksen tehostetun palveluasumisen ja pitkäaikaisen laitoshoidon toimintayksikössä on oltava vähintään 0,7 työntekijää asiakasta kohti. Hyväksyessään lain muutoksen eduskunta edellytti, että sitovan henkilöstömitoituksen voimaantuloa on porrastettava siten, että mitoitus nostetaan tavoitteena olevaan 0,7:ään asteittain vuoden 2023 huhtikuuhun mennessä. Porrastusta tarvitaan muun muassa koulutetun henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi.

Hoitajamitoituksen muutoksen johdosta on asetettu tavoitteeksi 5 000 uuden lähihoitajan kouluttaminen vuoteen 2025 mennessä. Määrärahan lisäyksen tarkoituksena on yhteensä 133 milj. euroa ja se jaksoituu viidelle vuodelle seuraavasti: 16,5 milj. euroa vuonna 2020, 27 milj. euroa vuonna 2021, 43 milj. euroa vuonna 2022, 30 milj. euroa vuonna 2023 ja 16,5 milj. euroa vuonna 2024. Määrärahalisäykset sisältyvät vuosia 2021–2024 koskevaan kehyspäätökseen ja vuoden 2022 lisäyksen hallituksen talousarvioesitykseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö kohdensi jo vuoden 2019 lisäsuoritepäätöksellä (OKM/33/221/2019) varainhoitovuodelle 2019 jaettavaksi jätetyistä opiskelijavuosista 500 lähihoitajakoulutuksen lisäämiseen, erityispainotuksena ikääntyvien hoito ja kuntoutuminen. Vuoden 2020 neljänteen lisätalousarvioon perustuen ministeriö lisäsi varainhoitovuoden aikana sosiaali- ja terveysalan koulutusta järjestäville koulutuksen järjestäjille 1 673 opiskelijavuotta toisella lisäsuoritepäätöksellä (VN/15767/2020) ja 386 tavoitteellista opiskelijavuotta kolmannella lisäsuoritepäätöksellä (VN/24305/2020). Vuodelle 2021 ministeriö lisäsi varsinaisella suoritepäätöksellä (VN/22726/2020) lähihoitajakoulutukseen 2 772 opiskelijavuotta. Vuodelle 2022 lisätään edelleen noin 1 500 opiskelijavuotta, jolloin lähihoitajakoulutuksen lisäämiseen kohdennettavien määräraikaisten opiskelijavuosien määrä on vuoden 2022 varsinaisessa suoritepäätöksessä yhteensä arviolta noin 4 300 opiskelijavuotta. Tämän jälkeen vuotuisen lisämäärärahan asteittain vähetessä sosiaali- ja terveysalan koulutusta järjestävien koulutuksen järjestäjien tavoitteellisia opiskelijavuotia tullaan vähentämään vastaavasti.

Lisärahoitusta lähihoitajakoulutuksen lisäämiseen haetaan tavoitteellisina opiskelijavuosina. Vuodelle 2022 haettavaa opiskelijavuosilisäystä voidaan käyttää uusien koulutusten käynnistämiseen ja edeltävien vuosien lisärahoituksella käynnistettyjen koulutusten loppuunsaattamiseen. Opiskelijavuosilisäystä ei tarvitse käyttää kokonaisuudessaan varainhoitovuoden 2022 aikana. Tavoitteena on, että viimeistään vuoden 2022 loppuun mennessä valtaosa lisämäärärahalla aloitettavaksi suunnitelluista koulutuksista olisi jo käynnistetty, jolloin koulutukset voitaisiin pääsääntöisesti saattaa loppuun viimeistään alkuvuoden 2025 aikana.

Lähihoitajien kokonaisvarantoa lisäävien pidempikestoisten koulutusten ohella lähihoitajakoulutukseen määräaikaisesti lisättäviä opiskelijavuosia voidaan käyttää myös sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon aiemmin suorittaneiden osaamisen täydentämiseen ikääntyvien hoitoon ja kuntoutumiseen. Näillä lyhytkestoisemmilla koulutuksilla voidaan vastata vanhustenhuollon akuuttiin hoitajapulaan ja tukea sosiaali- ja terveysalan tehtävistä muihin tehtäviin tai työmarkkinoiden ulkopuolelle siirtyneiden palaamista lähihoitajan työhön vanhustenhuollon tehtäviin. Lähihoitajakoulutukseen kohdennettavaa lisäresurssia ei kuitenkaan voida käyttää hoiva-avustajan tehtäviin kouluttamiseen.

Opiskelijavuosilisäystä lähihoitajakoulutuksen lisäämiseen hakevalla koulutuksen järjestäjällä tulee olla lupa sosiaali- ja terveysalan perustutkintokoulutuksen järjestämiseen 1.1.2022 lukien. Koulutuksen järjestäjän tulee esittää hakemuksessaan suunnitelma vuosittain aloittavien lähihoitajaopiskelijoiden määristä ja tavoitteellisista valmistumisajankohdista. Lähihoitajakoulutuksen opiskelijavuosien lisäsesityksen tulee olla sellainen, jonka koulutuksen järjestäjä pystyy toteuttamaan normaalin lähihoitajakoulutuksensa lisäksi. Suunnitelman tulee olla realistinen myös opiskelijarekrytoinnin sekä tarkoitukseen palkattavan henkilöstön saatavuuden näkökulmasta.

Koska lisärahoituksella käynnistettävillä koulutuksilla tähdätään koko tutkinnon suorittamiseen, jollei kyse ole aiemmin tutkinnon suorittaneen osaamisen täydentämisestä ikääntyvien hoitoon ja kuntoutumiseen, koulutuksiin ei tule valita opiskelijoita, joilla ei arvioida olevan edellytyksiä koko tutkinnon suorittamiseen. Opiskelijoita koulutuksiin valittaessa on aina noudatettava opiskelijaksi ottamisen perusteita mukaan lukien SORA-lainsäädäntö. Vieraskielisten hakijoiden opiskelijavalinnassa koulutuksen järjestäjän on varmistettava, että hakijan kielitaidon lähtötaso on riittävä opinnoista ja työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta selviytymiseen, ja että henkilö kykenee valmistuttuaan työskentelemään lähihoitajana huomioiden alan vaatimukset koskien potilas- ja asiakasturvallisuutta.

Ministeriö tulee seuraamaan tiiviisti lähihoitajakoulutukseen tehtyjen opiskelijavuosikohdennusten toteutumista. Sosiaali- ja terveysalan perustutkintokoulutuksen opiskelijavuosimääriä ja suorituksia tarkastellaan erityisesti ikääntyvien hoidon ja kuntoutumisen osaamisalan osalta. Seurannassa käytetään muun muassa yhteishakuaineistoja ja Koski-järjestelmän tietoja sekä suoritepäätöshakujen yhteydessä koulutuksen järjestäjiltä kerättävää tietoa. Seurantatietojen perusteella arvioidaan koulutuksen järjestäjän aikaansaamia tuloksia suhteessa järjestäjän saamaan lisärahoituksen määrään. Mikäli koulutuksen järjestäjä ei ole riittävässä määrin kyennyt lisäämään lähihoitajakoulutuksensa tarjontaa tai lisäresurssilla ei muutoin ole saavutettu asetettuja tavoitteita, tämä voi alentaa järjestäjän osuutta vuosina 2023–2024 myönnettävästä lisärahoituksesta.

6. Vuoden 2022 varsinaisella suoritepäätöksellä myönnettävät perusrahoituksen harkinnanvaraiset korotukset

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 e §:n mukaan koulutuksen järjestäjälle myönnettävää perusrahoitusta voidaan korottaa

harkinnanvaraisesti koulutuksen järjestäjän toimintaan liittyvästä erityisestä syystä johtuen. Harkinnanvaraista korotusta voidaan erityisestä syystä myöntää myös varainhoitovuoden aikana. Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää hakemuksesta harkinnanvaraisesta korotuksesta.

Toiminnan taloudellisten edellytysten turvaaminen

Perusrahoituksesta jaetaan tarvittava euromäärä harkinnanvaraisena korotuksena koulutuksen järjestäjien toiminnan taloudellisten edellytysten turvaamiseksi.

Perusrahoituksen harkinnanvaraista korotusta voidaan myöntää:

- yksittäisten koulutuksen järjestäjien kohdalla kustannusrakenteeltaan erityisen kalliin koulutuksen järjestämisen turvaamiseksi. Tällöin kyseessä on yleensä profiililtaan erikoistunut koulutuksen järjestäjä, jonka toiminnasta merkittävä osa on erityisen kallista koulutusta.
- rahoituksen määräytymisperusteiden muutoksista aiheutuvien koulutuksen järjestäjän laskennallisen rahoituksen tasossa tapahtuvien kohtuuttoman suurten kertamuutosten kompensointiin
- oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi, mikäli koulutuksen järjestäjälle oppimateriaaleista ja tarvikkeista aiheutuvat kustannukset ovat keskimääräisiä kustannuksia merkittävästi korkeammat. Harkinnanvaraista korotusta ei ole tarkoitettu monialaisille koulutuksen järjestäjille, koska niillä eri koulutusalojen oppimateriaali- ja tarvikkekustannukset tasoittuvat keskimääräisiksi kustannuksiksi, jolloin ne tulevat korvatuiksi keskimääräisten kustannusten perusteella säädetyn korotuskertoimen kautta. Profiililtaan selkeästi erikoistuneelle koulutuksen järjestäjälle korotusta voidaan myöntää, mikäli järjestäjä pystyy hakemuksessaan osoittamaan, että sille maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikkekustannukset ovat merkittävästi keskimääräistä korkeammat, jolloin laskennallinen painokerroin ei huomioi järjestäjälle syntyviä kustannuksia riittävästi. Oppimateriaaleista ja tarvikkeista aiheutuvien kustannusten kasvuksi huomioidaan vain sellaiset kustannukset, jotka ovat ennen oppivelvollisuuden laajentamista kuuluneet lain mukaan opiskelijan itsensä kustannettaviksi ja ovat siirtyneet oppivelvollisuuslain mukaisesti koulutuksen järjestäjän kustannettaviksi. Majoitus- ja matkakorvauksia ei haeta tässä yhteydessä.
- poikkeustapauksessa yksittäisen koulutuksen järjestämisen turvaamiseksi, mikäli laskennallinen rahoitus muodostuu koulutuksen käynnistymisen tai muun tilapäisen syyn taikka erityisen perustellun muun yksilöidyn syyn vuoksi kyseisen koulutuksen kustannuksiin nähden merkittävästi liian alhaiseksi, eikä koulutuksen järjestäjä pysty osoittamaan koulutukseen riittävää rahoitusta sille myönnettävän kokonaisrahoituksen puitteissa.
- koulutuksen järjestäjän kokonaistaloudellisen tilanteen perusteella, mikäli pelkästään laskennallisella rahoituksella ei ole mahdollista saavuttaa toiminnan kannalta riittävää rahoitustasoa.

Koulutuksen järjestäjän suoriteperusteinen perusrahoitus, suoritusrahoitus tai vaikuttavuusrahoitus voivat alentua myös järjestäjän suoritteiden suhteellisen osuuden tai laadun muuttumisen myötä, vaikka tavoitteellisten opiskelijavuosien määrässä ei tapahtuisikaan muutosta. Ministeriö kiinnittää koulutuksen järjestäjien huomiota siihen, että tällaisista pääosin koulutuksen järjestäjän toiminnan painopisteen muutoksista aiheutuva rahoitustason lasku ei ole yksinomaisena syynä riittävä peruste saada perusrahoituksen harkinnanvaraista korotusta.

Uusi oppivelvollisuuslaki tuli voimaan 1.8.2021. Oppivelvollisuuslain 19-21 §:ssä säädetään erityisistä majoitus- ja matkakorvauksista, jotka koulutuksen järjestäjä korvaa oppivelvolliselle, jonka matka kodista lähimpään soveltuvaan oppilaitokseen on yli 100 kilometriä. Oppivelvollisuuden laajentamista koskevassa hallituksen esityksessä on todettu, että nämä kustannukset korvattaisiin koulutuksen järjestäjille perusrahoituksen harkinnanvaraisena korotuksena. Harkinnanvarainen korotus myönnetään koulutuksen

järjestäjille lähtökohtaisesti toteutuneiden kustannusten perusteella. Oppivelvollisuuden laajenemisen siirtymävuosina tämä harkinnanvarainen korotus myönnetään koulutuksen järjestäjille vasta kunkin varainhoitovuoden loppupuolella tehtävällä lisäsuoritepäätöksellä, jotta koulutuksen järjestäjillä on harkinnanvaraista korotusta hakiessaan riittävät tiedot kalenterivuoden aikana oppivelvollisille korvattavista majoitus- ja matkakustannuksista. Kuluvana vuonna tätä lisärahoitusta haettiin toisen lisäsuoritepäätöksen haussa, joka päättyi 15.10.2021.

Työpaikkaohjaajien koulutuksen lisääminen ja kehittäminen

Työpaikalla järjestettävän koulutuksen lisääminen ja sen laadun varmistaminen edellyttävät vastavuoroista yhteistyötä työpaikkojen ja koulutuksen järjestäjien välillä toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Tärkeää on turvata työpaikkaohjaajien saatavuus ja riittävä työpaikkaohjaajien osaamisen kehittäminen. Perusrahoituksesta jaetaan 2,5 milj. euroa harkinnanvaraisena korotuksena työpaikkaohjaajien koulutuksen lisäämiseen ja kehittämiseen. Harkinnanvaraisella korotuksella koulutuksen järjestäjät voivat toteuttaa erilaisia työpaikkaohjaajien osaamisen kehittämistoimia, kuten perehdytystä, valmennusta tai osaamisen kehittämistä tukevia digitaalisia palveluja, joissa voi hyödyntää jo olemassa olevia palveluita (mm. Ohjaan.fi). Koulutuksen järjestäjät voivat toteuttaa työpaikkaohjaajien osaamisen kehittämistoimia myös yhteistyössä toistensa kanssa esimerkiksi kaikkia järjestäjiä palvelevien sisältöjen suunnittelussa ja toteutuksessa. Harkinnanvaraista korotusta voidaan käyttää myös työpaikkaohjaajille suunnattavien uusien osaamisen kehittämismuotojen, kuten osaamismerkkien, kehittämiseen ja käyttöönottoon sekä ammatillisten opettajakorkeakoulujen kanssa yhteistyössä tehtävään kehittämistyöhön.

Vuoden 2020 varsinaisessa suoritepäätöksessä harkinnanvaraista korotusta työpaikkaohjaajien koulutuksen lisäämiseen ja kehittämiseen kohdennettiin pääosin kahdeksan maakunnan alueella toimiville koulutuksen järjestäjille ja vuoden 2021 suoritepäätöksessä muiden maakuntien koulutuksen järjestäjille. Koska harkinnanvaraista korotusta on nyt myönnetty kaikissa maakunnissa toimiville koulutuksen järjestäjille, vuonna 2022 harkinnanvaraisen korotuksen myöntämisessä ei enää käytetä alueellista kohdennusperustetta.

Ministeriön tarkoituksena on jakaa vuoden 2022 harkinnanvarainen korotus koulutuksen järjestäjille hyödyntäen eHOKSista ja Koski-tietovarannosta saatavaa koulutuksen järjestäjittäistä tietoa vastuullisten työpaikkaohjaajien määrästä sekä oppi- ja koulutussopimusopiskelijoiden määrästä. Harkinnanvarainen korotus jaettaisiin koulutuksen järjestäjille ensisijaisesti laskennallisesti tilastoaineiston perusteella kuitenkin siten, että kohdentamisessa huomioitaisiin tarvittaessa myös tarkoitukseen aiemmin myönnetyn harkinnanvaraisen korotuksen taso sekä hakemuksissa esitetyt tarpeet ja käyttösuunnitelmat. Aikataulullisista syistä ministeriön ei ole mahdollista laatia koulutuksen järjestäjien hakemisen tueksi laskentakriteeriin perustuvaa esimerkinomaista pohjaehdotusta harkinnanvaraisen korotuksen järjestäjäkohtaisesta jakautumisesta. Laskennallisen jakoperusteen soveltuvuutta kyseessä olevan harkinnanvaraisen korotuksen haku- ja päätösprosesseihin arvioidaan vasta nyt saatavan kokemuksen perusteella.

Urheilijoiden ammatillisen koulutuksen tukeminen

Hallitusohjelman mukaan osana liikuntapoliittisen selonteon toimeenpanoa urheilua tavoitteellisesti harrastaville nuorille tulee taata yhtäläiset edellytykset opiskella ammatillisen koulutuksen piirissä kuin urheilulukioissakin. Urheilijoiden ammatillisen koulutuksen tehtävänä on mahdollistaa urheilijoiden tavoitteellisen harjoittelun, valmennuksen ja ammatillisen koulutuksen yhdistäminen niin, että koulutuksen järjestäjän toimenpiteillä tuetaan urheilijoiden kaksoisuraa eli täysipainoisen valmentautumisen ja opiskelun yhdistämistä. Koulutus on tarkoitettu erityisesti huippu-urheilijoille.

Urheilijoiden ammatillisen koulutuksen tukemiseen jaetaan perusrahoituksesta 0,5 milj. euroa harkinnanvaraisena korotuksena kyseisen tehtävän saaneille koulutuksen järjestäjille. Vuosien 2020 ja 2021 varsinaisissa suoritepäätöksissä harkinnanvarainen korotus jaettiin koulutuksen järjestäjille ensisijaisesti urheiluakatemiatoimien opiskelijoiden määrän perusteella ja toissijaisesti muusta perustellusta syystä johtuen. Ministeriön tarkoituksena on siirtyä käyttämään vuoden 2022 suoritepäätöksen valmistelussa jakoperusteena urheilijoiden ammatillisessa koulutuksessa olevien opiskelijoiden saamia lajiliittopisteitä, joista kysytään tarvittavat tiedot hakulomakkeella.

Koulutuksen järjestäjät, joille ministeriö on myöntänyt ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvassa tehtäväksi urheilijoiden ammatillisen koulutuksen järjestämisen, voivat hakea harkinnanvaraista korotusta urheilijoiden ammatillisen koulutuksen tukemiseen.

7. Vuoden 2022 perusrahoituksen tavoitteellisten opiskelijavuosien painotus sekä suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksen laskennassa käytettävät suoritteet ja niiden painotus

Perusrahoituksen tavoitteellisten opiskelijavuosien painotuksessa käytetyn profiilikertoimen tiedot perustuvat koulutuksen järjestäjien Koski-järjestelmään tallentamiin vuoden 2020 opiskelijavuositietoihin. Oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyvä koulutuksen maksuttomuus huomioitaisiin profiilikertoimen laskennassa oppivelvollisuuden painokertoimella. Varainhoitovuoden 2022 rahoitusta myönnettäessä painotetaan vuonna 2003 ja sen jälkeen syntyneiden opiskelijoiden vuonna 2020 suorittamia opiskelijavuosia.

Suoritusrahoituksen tutkinnon osien painotetut osaamispistetiedot sekä tutkintotiedot perustuvat koulutuksen järjestäjien Koski-järjestelmään tallentamiin vuoden 2020 tietoihin. Tutkintoihin yhdistetään Tilastokeskuksessa tutkintorekisteristä pohjakoulutustieto.

Vaikuttavuusrahoituksen tutkinnon ja tutkinnon osan tai osia suorittaneiden työllistymistä ja jatko-opiskelua kuvaavat tiedot ovat koulutuksen järjestäjien Koski-tietovarantoon ilmoittamia vuoden 2018 tutkinto- ja tutkinnon osatietoja, joihin on Tilastokeskuksessa yhdistetty vuoden 2019 lopun pääasiallista toimintaa kuvaavat työssäkäynti- ja opiskelijarekistereiden tiedot. Vaikuttavuusrahoituksen perustana oleva opiskelijapalautetieto on ajanjaksolla 1.7.2020–30.6.2021 tutkintokoulutuksen aloittaneiden ja päättäneiden ARVO-järjestelmään antamaa palautetietoa. Opiskelijapalautteen perusteella muodostuvan rahoituksen laskennassa käytetään koulutuksen järjestäjien Opetushallitukselle vahvistamia tietoja palautekyselyiden kohteiden ja vastanneiden määristä.

8. Vuonna 2022 yksityisille ammatillisen koulutuksen järjestäjille maksettavat arvonnisäverokorvausten määrät

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 i §:n mukaan yksityiselle ammatillisen koulutuksen järjestäjälle korvataan arvonnisäverolain (1501/1993) 39 ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonnisäverojes osuus koulutuksen järjestäjälle aiheutuneista kustannuksista. Korvaus perustuu viimeksi toteutuneen vahvistetun tilinpäätöksen tietoihin.

Vuonna 2022 yksityisille ammatillisen koulutuksen järjestäjille maksettavat arvonnisäverokorvaukset perustuvat koulutuksen järjestäjien Opetushallitukselle 30.9.2021 mennessä vahvistamiin viimeisen tilinpäätöksen tietoihin maksetuista arvonnisäveroista. Vahvistettujen arvonnisäverojes määrä on yhteensä 39 347 000 euroa.

9. Rahoituksen perusteena käytettävien tietojen korjaaminen ja täydentäminen Koski-järjestelmään sekä vuoden 2021 opiskelijavuositietojen tarkistaminen

Koulutuksen järjestäjillä on mahdollisuus korjata ja täydentää Koski-järjestelmän vuoden 2020 opiskelijavuosi-, tutkinnon osien osaamispiste- sekä tutkintotietojaan 31.10.2021 saakka. Tämän jälkeen Koski-järjestelmään tehtäviä vuoden 2020 tietoja koskevia muutoksia ja täydennyksiä ei oteta huomioon varainhoitovuoden 2022 rahoitusta laskettaessa, eikä niiden perusteella myöskään ole mahdollista saada oikaisua varsinaiseen suoritepäätökseen.

Lisäksi kaikkien koulutuksen järjestäjien tulee tarkistaa Koski-järjestelmään tallentamansa opiskelijavuosia koskevat toteumatietonsa myös kuluvan vuoden osalta. Opetus- ja kulttuuriministeriö hyödyntää Koski-järjestelmästä saatavia ajanjaksoilta 1.1.–31.10.2021 kertyneitä opiskelijavuosien toteumatietoja valmistellessaan vuoden 2022 varsinaisen suoritepäätöksen tavoitteellisia opiskelijavuosia. Koulutuksen järjestäjien tulee huolehtia siitä, että kyseisen ajanjakson opiskelijavuositiedot ovat kattavasti ja virheettömästi saatavissa Koski-järjestelmästä 1.11.2021 alkaen.

10. Koulutuksen järjestäjiltä pyydettävät tavoitteellisia opiskelijavuosia koskevat ehdotukset, harkinnanvaraisen korotuksen hakemukset ja muut suoritepäätöksen valmistelussa tarvittavat tiedot

Koulutuksen järjestäjiä pyydetään toimittamaan edellä esitettyyn perustuen vuoden 2022 varsinaisen suoritepäätöksen valmistelua varten

- ehdotus koulutuksen järjestäjälle päätettävästä tavoitteellisten opiskelijavuosien määrästä
- tarvittaessa ehdotus tavoitteellisten opiskelijavuosien määrään sisältyvästä työvoimakoulutukseen kohdennettavien opiskelijavuosien määrästä
- tarvittaessa ehdotus tavoitteellisten opiskelijavuosien määrään sisältyvästä lähihoitajakoulutuksen lisäämiseen kohdennettavien opiskelijavuosien määrästä sekä
- tarvittaessa hakemus perusrahoituksen harkinnanvaraisesta korotuksesta.

Lisäksi **kaikkien koulutuksen järjestäjien** tulee ilmoittaa ministeriölle arvionsa loppuvuoden 2021 (1.11.–31.12.2021) opiskelijavuosien toteumasta. Tämä tulee tehdä siitä huolimatta, vaikka opiskelijavuosiarvio olisi toimitettu ministeriölle lokakuussa toisen lisäsuoritepäätöshaun yhteydessä, eikä siinä olisi tapahtunut muutosta.

Ministeriö kiinnittää koulutuksen järjestäjien huomiota siihen, että aiemmasta poiketen vuoden 2022 varsinaisessa suoritepäätöksessä ei enää kohdenneta tavoitteellisia opiskelijavuosia erikseen maahanmuuttajien koulutuksen järjestämiseen, eikä näin ollen koulutuksen järjestäjiltä myöskään pyydetä tästä ehdotusta. Lisäkohdennuksen poistuminen suoritepäätöksestä ei vaikuta millään tavalla koulutuksen järjestäjien tavoitteellisten opiskelijavuosien kokonaismäärään. Koulutuksen järjestäjät voivat myös edelleen perustella opiskelijavuosiehdotustaan maahanmuuttajille suunnattavan koulutustarjonnan muutostarpeilla.

Koulutuksen järjestäjän tulee perustella opiskelijavuosiehdotuksensa ensisijaisen toiminta-alueensa koulutustarpeen näkökulmasta luvussa 5 esitetyn mukaisesti. Työvoimakoulutuksen tehtävän omaavien koulutuksen järjestäjien tulee valmistella ehdotuksensa työvoimakoulutukseen kohdennettavien opiskelijavuosien määrästä yhteistyössä alueellisten työvoimaviranomaisten kanssa. Valmistelussa tulee ottaa huomioon myös työllisyyden edistämisen kuntakokeilut.

11. Ehdotusten, hakemusten ja muiden tietojen toimittaminen ja prosessin aikataulu

Tavoitteellisia opiskelijavuosia ja perusrahoituksen harkinnanvaraista korotusta haetaan yhdellä sähköisellä lomakkeella, joka julkaistaan tarkempine ohjeineen viimeistään 29.10.2021 ministeriön sivuilla osoitteessa <http://minedu.fi/suoritepaatosten-valmistelu>. Samalla lomakkeella ilmoitetaan myös arviot loppuvuoden opiskelijavuositoteumista. Tämän vuoksi **kaikkien koulutuksen järjestäjien tulee palauttaa hakulomake ministeriöön**, vaikka järjestäjä ei hakisikaan tavoitteellisia opiskelijavuosia eikä harkinnanvaraista korotusta.

Sivulle täydennetään myöhemmin myös muuta ehdotusten ja hakemusten valmistelussa hyödynnettävissä olevaa aineistoa. Näistä tiedotetaan koulutuksen järjestäjiä sähköpostilla.

Lisäksi koulutuksen järjestäjän tulee toimittaa sähköisen lomakkeen sisältöä vastaavat tiedot allekirjoitettuna ja päivättyinä asiakirjana opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamoon sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo.okm@gov.fi. Hakemuksen allekirjoittajalla tulee olla organisaation nimenkirjoitusoikeus.

Koulutuksen järjestäjien tulee toimittaa opiskelijavuosiehdotuksensa, perusrahoituksen harkinnanvaraista korotusta koskeva hakemuksensa sekä loppuvuoden opiskelijavuosiarviionsa opetus- ja kulttuuriministeriöön **viimeistään 19.11.2021**.

Ministeriö käsittelee ainoastaan ne ehdotukset ja hakemukset, jotka on toimitettu määräajassa.

Ministeriön tarkoituksena on tehdä varainhoitovuoden 2022 varsinainen suoritepäätös joulukuun puoleen väliin mennessä. Työvoimakoulutuksen opiskelijavuosien kohdentamisesta ministeriö kuulee ennen päätöksentekoa työ- ja elinkeinoministeriötä.

Lisätietoja

Ylitarkastaja Tarja Koskimäki (Uusimaa), puh. 02953 30166, etunimi.sukunimi@gov.fi

Opetusneuvos Jukka Lehtinen (Kanta-Häme, Päijät-Häme, Pirkanmaa, Varsinais-Suomi ja Satakunta), puh. 02953 30183, etunimi.sukunimi@gov.fi

Opetusneuvos Anne Ekroth (Kymenlaakso, Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala), puh. 02953 30104, etunimi.sukunimi@gov.fi

Opetusneuvos Mari Pastila-Eklund (Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa ja Keski-Suomi), puh. 02953 30249, etunimi.sukunimi@gov.fi

Opetusneuvos Tiina Polo (Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu ja Lappi), puh. 02953 30022, etunimi.sukunimi@gov.fi

Opetusneuvos Kari Korhonen, puh. 02953 30162, etunimi.sukunimi@gov.fi

Opetusneuvos Tarja Olenius, puh. 02953 30237, etunimi.sukunimi@gov.fi

Asiantuntija Johannes Peltola, puh. 02953 30292, etunimi.sukunimi@gov.fi

Ylijohtaja Petri Lempinen

Opetusneuvos Tarja Olenius

Jakelu Ammatillisen koulutuksen järjestäjät

Tiedoksi Akava ry
 Ammatillisen Aikuiskoulutuksen johtajat ry
 Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry
 Elinkeinoelämän Keskusliitto EK
 Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL ry
 Kirkkohallitus/Kirkon työmarkkinalaitos
 Maa- ja Metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
 Oikeusministeriö
 Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry
 Opetushallitus
 Saamelaisalueen koulutuskeskus
 Sivistystyönantajat ry
 Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry
 Suomen Ammattikoulutuksen Johtajat SAJO ry
 Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
 Suomen Kansanopistoyhdistys ry
 Suomen konservatorioliitto ry
 Suomen Kuntaliitto ry
 Suomen Opiskelija-Allianssi - OSKU ry
 Suomen Oppisopimusosaajat ry
 Suomen Yrittäjät ry
 Tilastokeskus
 Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
 Työ- ja elinkeinoministeriö
 Urheiluopistojen Yhdistys ry
 Valtiovarainministeriö
 Aluehallintovirastot
 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
 Maakuntaliitot